འབར་ཞུན་འཕྲུལ་དེབ། [༠༠༢]

ལེགས་བཤད་སྙིང་དབང་གི་འགྲེལ་བ་བློ་གསར་རིག་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག

ཤེས་ཚང་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

འབར་ཞུན་འཕྲུལ་དེབ། [༠༠༢]

ལེགས་བཤད་སྟོན་དབང་གི་འཕྲེལ་བ་སློབ་གསར་
རིག་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག

ཤེས་ཚད་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

དཀར་ཆག

ཀླད་ཀྱི་དོན།
དང་པོ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ།
གཉིས་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
གསུམ་པ། ཞར་བྱུང་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་འགོད་པ།
གཞུང་གི་དོན།
དང་པོ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ངོས་བཟུང་བ།
གཉིས་པ། རྗེས་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག སྔོན་འཇུག་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།
༡ རྗེས་འཇུག།
༢ ཡང་འཇུག།
༣ སྔོན་འཇུག།
སྦྱོར་ཚུལ་ཚེག་ཤད་སོ་སོའི་འཇུག་པ་བཤད་པ།
༡ སླར་བསྡུ།
༢ ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་འཆད་པ།
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ།
རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད།
རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི།
དེ་ཉིད།
ཚེ་སྐབས།
ཞར་བྱུང་ན་ལའི་འཇུག་པ་གཞན་བཤད་པ།
༣ ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ།
༤ ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ།
༥ རྒྱན་སྡུད།
༦ ལྷག་བཅས།
༧ འབྱེད་སྡུད།
༨ འབྱུང་ཁུངས།
༩ འབོད་སྒྲ།
གཉིས་པ། ཤད་རང་དབང་ཅན་ནི་སྒྲ་སོགས་བཤད་པ།
༡ ནི་སྒྲ།
༢ དང་སྒྲ།
༣ དུ་སྒྲ།
༤ ཀྱི་སྒྲ།
༥ བདག་སྒྲ།

༤ དགག་སྒྲུ།
གསུམ་པ། ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་དང་འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།
༡ ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི།
༢ འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ།
༣ ཚིག་ཕྲད་འཐོབ་ཚུལ།
གསུམ་པ། མཇུག་གི་དོན།

༄༅། །སུམ་ཅུ་པའི་སྙིང་དོན་ལེགས་བཤད་ལྗོན་པའི་དབང་པོའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་བ་བློ་གསར་རིག་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག

དཀའ་སྡུག་སྟོང་གི་ལམ་ཐག་སྒྲོབས་པས་གཞལ།།
རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་དེ་ཉིད་ཐང་མར་བརྡལ།།
གངས་ལྗོངས་མུན་པའི་མཁའ་དབྱུགས་འོད་ཀྱིས་བརྟོལ།།
ཐོན་མི་ཨ་ནུའི་མཛད་རྗེས་སྙིང་ལ་ལྷི།།

དེ་ཡང་གངས་ལྗོངས་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་ལེགས་པར་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོར་གྱུར་པ་བརྡ་སྤྲོད་སུམ་ཅུ་པའི་སྙིང་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་སྟེ་གནའ་དེང་བརྡ་སྤྲོད་སླ་བ་ཚོས་ཚད་འཛིན་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སུམ་ཅུ་པའི་སྙིང་དོན་ཧྲིལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞུང་འདིའི་ཚིག་དོན་ལ་རང་བློས་ཆུབ་ཚོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ།

ཀླད་ཀྱི་དོན།

དང་པོ་ཀླད་ཀྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཞར་བྱུང་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་འགོད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། ཞེས་པ་རྒྱ་གར་ལ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་(༡ སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དང་། ༢ པྲ་ཀྲི་ཏ་སྟེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། ༣ ཨ་ཕ་བྷྲམ་ཤ་སྟེ་ཟུར་ཆག་

གི་སྐད། ༤ བི་ཤ་ཅོ་སྟེ་ཤ་ཟའི་སྐད་དང་བཞིའོ།)ཡོད་པའི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཡིན་ལ། ན་མོ་ཞེས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱག་དང་། གུ་རུ་ཞེས་པ་བླ་མ། མཉྫུ་ཞེས་པ་འཇམ་པ། གྷོ་ཥ་ཞེས་པ་དབྱངས་དང་། ཡ་ནི་ལ་སྒྲ་སྟེ། དེ་དག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱིས་བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།

བླ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི།།འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་བཏུད་ནས།།ཞེས་པ་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཏེ་རང་གི་བླ་མ་མཆོག་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་དེར་གུས་པས་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་བོད་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། ནས་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་དོན་ལྷག་མ་འདྲེན་ཅིང་། བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན།

གཉིས་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་བའི།། སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ།། ཞེས་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་བྱེད་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས་སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་གཉིས། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་སུམ་ཅུ་བའི་སྙིང་པོའི་དོན་རྒྱས་བཤད་མཐའ་དཔྱད་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་རྩོམ་པར་ཁས་བླངས་པ་སྟེ་དམ་བཅའ་བའོ།།

གསུམ་པ། ཞར་བྱུང་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་འགོད་པ།

མཚམས་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་ལ་བཀའ་དྲིན་གཞལ་མཐའ་བྲལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའམ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐོག་མ་སྟེ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་རྗེས་ལ་ཡང་ཡང་དྲན་གསོའི་སླད་དུ་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་དགོད་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་མཚན་གཞན་ལ་ཐོན་མི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཐུ་མི་ཨ་ནུ་སོགས་སུ་འབོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ཞེས་ཟེར། ཐོན་མི་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་གི་འབྲུངས་ཡུལ་སྙེ་མོ་ཐོན་གྱི་གྲོང་ཚོ་ལུག་ར་ཁ་བ་དང་། ཐོན་པ་ནི་ཁོང་གི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། སམ་བྷོ་ཊ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་སམ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པ་དང་། བྷོ་ཊ་ཞེས་པ་བོད་དེ་(བོད་ཡང་དག་པ་)ཞེས་པར་གྲགས། ད་དུང་། ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊའི་འབྲུངས་ཡུལ་དང་ཡབ་ཀྱི་མཚན་ལའང་མཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཏེ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཡབ་ཐོན་མི་ཨ་

ནུ་ར་ག་ཏའི་ སྲས་སུ་འཁྲུངས་པར་བཞེད་ལ། ཡང་འགའ་རེས་ལྷོ་གཉལ་བ་སྣང་གྲགས་ཀྱི་སྲས་སུ་བཞེད་པའང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འཁྲུངས་ཡུལ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྙེ་མོ་ཐོན་གྱི་གྲོང་ཚོ་ལུག་ར་ཁ་བ་དང་། ལྷོ་ཁའི་གཉལ་དུ་ངོས་འཛིན་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ།།

གང་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཁོང་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོད་ཀྱི་ཆར་བོད་རྒྱལ་སོ་གསུམ་པ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་དགུང་ལོ་༧༥སྟེ་སྤྱི་ལོ་༦༣༣ལོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཤད། ཡིག་མཁན་བྲམ་ཟེ་ལེགས་བྱིན་ཀ་ར་དང་པཎྜི་ཏ་ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་གཉིས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཡིག་རིགས་དུ་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། སྒྲ་ཀ་ཙནྡ་གཉིས་དང་། པཱར་ཎི་བ། གཞན་རྟོགས་སླ་བ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་པཎྜི་ཏའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་བསླབས་པར་གྲགས། འདིར་ལེགས་བྱིན་ཀ་ར་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་འབྲི་ཚུལ་ལའང་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་མི་མཐུན་ཏེ། ལི་བྱིན་ཀ་ར་དང་། ལི་བི་ཀ་ར། ཡང་ན་ལི་བི་ཏ་ར་སོགས་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཏོག དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་བོད་དུ་ཕེབས་ཤིང་། ཐོག་མར་ལྷ་སའི་སྐུ་མཁར་མ་རུ(ཡོངས་གྲགས་སུ་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཕ་བོང་ཁ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སའི་བྱང་ངོས་སུ་སྤྱི་ལེ་བརྒྱད་ཙམ་ཕྱིན་པའི་སར་ཡོད།)བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་དུ་ལོ་གསུམ་མམ་བཞིའི་རིང་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་གནས་དང་བྱེད་རྩོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ད་ལྟའི་འུ་ཚོའི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་གསར་བཟོས་གནང་བ་རེད། སྐབས་དུས་དེར་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཐོན་མི་སློབ་དཔོན་དུ་བཀུར་ནས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་བསླབས་པས་སློབ་དཔོན་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་གསོལ་བ་ཡིན་པར་གྲགས།

རྒྱལ་པོས་ལོ་གསུམ་རིང་ལ་ཐོན་མིས་བསླབས་པའི་ཡི་གེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གནང་རྗེས་བློན་པོ་རྣམས་སྐུ་མཁར་མ་རུའི་ཐང་ཆེན་དུ་བསྐོངས་ནས་ཁོང་ཚོར“ཐུ་མིས་རང་རེ་བོད་མིའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་གསར་གཏོད་གནང་བས་ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་འདྲ། ཡི་གེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡུན་གནས་ཡོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་དངོས་གང་ཡང་ཐོ་འགོད་བྱས་ཆོག ད་ལྟ་ངས་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དེ་རིང་ནི་ཐུ་རྟོད་ལ་རང་གི་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་ཉིན་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་”ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་པར་གྲགས་སོ།།

གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྦྱོར་བྱ་ཡི་གེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། སྦྱོར་ཚུལ་ཚིག་ཕྲད་སོ་སོའི་འཇུག་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་དང་

ཡང་འཇུག སྔོན་འཇུག་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ངོས་བཟུང་བ།

དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་པོ་རུ།།བྱེད་པ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི།། གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སུམ་ཅུ་ཡིན།།ཞེས་པ་སྤྱིར་ཡི་གེ་ལ་སྐྱེ་གནས་དང་བྱེད་པ། སྒྲའི་རྩོལ་བ་དྲག་ཞན་དམ་ལྷོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་ང་རོ་ཙམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གི་གུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་ཡིག་དང་། རང་གྲོགས་དབྱངས་དང་སྦྱར་ནས་མིང་དང་ཚིག་གི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ་ཡི་གེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན།

ཐོན་མིས་དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོན་མི་རང་གི་མགུར་ལས། རྒྱ་ཡིག་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་དེ།། བོད་ཡིག་སུམ་ཅུར་གཏན་ལ་ཕབ།། ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ལ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་གསལ་བཤད་སོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་བོད་རང་གི་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་པོར་བྱེད་པའི་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་ཀ་ནས་ཨའི་བར་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན།

རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ནི། ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། རྀ་རཱྀ། ལྀ་ལཱྀ། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ། ཨཾ་ཨཿ བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་གི་གུའམ་གུག་གུ། ཞབས་ཀྱུ། འགྲེང་བུ། ན་རོའམ་ནྣ་རུ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་ལྷག་མ་རྣམས་དོར། དེ་བཞིན་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ནི། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། ཏ་ཐ་ད་དྷ་ན། པ་ཕ་བ་བྷ་མ་སྟེ་སྡེ་བ་ལྔ་དང་། སྡེ་བ་ལྔའི་མཐའ་རུ་གནས་པའི་མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ཝ་བཞི་དང་། དབུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་ངོས་དྲོ་བར་བྱ་བ་སྟེ་དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ཤ་ཥ་ས་ཧ་བཞི། གསལ་བཤད་སོ་བཞིའི་ཕྱི་མཐར་ཟད་པའི་མཐར་ཟད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀྵ་ཡིག་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ཊ་ཋ་ཌ་ཎ་སྟེ་ལོག་ཡིག་བཞི་དང་། གྷ་ཛྷ་ཌྷ་དྷ་བྷ་སྟེ་མཐུག་པོ་ལྔ། དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ལས་ཥ་དང་། མཐར་ཟད་ཀྱི་ཀྵ་ཡིག་བཅས་དོར་བས་ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོན་མིས་གསར་དུ་སྐྲུན་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་སྟེ་སྡེ་བ་སྟོད་དུ་ཙ་ཚ་ཛ་གསུམ་དང་། སྡེ་བ་སྨད་དུ་ཞ་ཟ་འ་གསུམ། དེའི་ཁར་དབྱངས་ཡིག་དང་པོ་ཨ་ཡིག་དགོས་དབང་གིས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་མར་བསྣན་པས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་ངེས་གཏན་མཛད་དོ།

གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་བཞི་བཞིར་སྡེ་བ་རེ་བརྩིས་ཏེ་སྡེ་བ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དེ་བདུན་དང་ཕྱེད་ཀ་ཡོད། སྤྱིར་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་མིང་དང་ཚིག་གི་བརྗོད་པའི་གཞི་རུ་གྱུར་ཅིང་། སྔོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག དབྱངས་ཡིག་སོགས་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཀ་ནས་ཨའི་

བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཟེར་བ་ཡིན། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལས་མིང་གཞིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་བླངས་པའི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྟེ། ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཐ་པ་ཕ་ཙ་ཚ་ཛ་ཝ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ཧ་ཨ་བཅས་པ་རྣམས་མིང་གཞི་ཙམ་མ་གཏོགས་སྔོན་རྗེས་གང་དུའང་མི་འཇུག་པས་མིང་གཞི་རྐྱང་བ་ཟེར། གཞན་ཡང་བོད་ཡིག་གི་རྩ་བའི་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་དང་དབྱངས་བཞི་སྟེ་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞིའི་ཡི་གེ་དེ་དག་མིང་དང་ཚིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྐྱང་བརྩེགས་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྐྱང་བ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཡིན་ལ། བརྩེགས་མ་ནི་མགོ་ཅན་གསུམ་སྟེ་ར་མགོ་ཅན་བཅུ་གཉིས་དང་། ལ་མགོ་ཅན་བཅུ། ས་མགོ་ཅན་བཅུ་གཅིག་བཅས་དང་། འདོགས་ཅན་ནི་བཞི་སྟེ། ར་བཏགས་བཅུ་གཅིག་དང་། ལ་བཏགས་དྲུག ཡ་བཏགས་བདུན། ཝ་བཏགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ། རྗེས་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག སྔོན་འཇུག་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།

༡ རྗེས་འཇུག།

རྗེས་འཇུག་ནི། ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ།།ར་ལ་ས་རྣམས་རྗེས་འཇུག་བཅུ།། ཞེས་པ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན་རྗེས་འཇུག་ཅེས་ཟེར་ལ། རྗེས་འཇུག་གིས་ཚིག་ཁྲིམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཧྲིལ་པོའི་མཐའ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་མཐའ་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་བཀོད་ན། སྟག བཟང་། བསད། མདུན། རྒྱབ། བགྲམ། དགའ། མར། བདལ། རྣས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། རྗེས་འཇུག་ནི་སྤྱིར་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། དེར་གནས་སྐབས་དོན་སྟོན་མི་སྟོན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

༢ ཡང་འཇུག།

ཡང་འཇུག་ནི། ད་དང་ས་གཉིས་ཡང་འཇུག་སྟེ།། ད་ནི་ན་ར་ལ་གསུམ་དང་།། ས་ནི་ག་ང་བ་མར་འཐོབ།། ཅེས་པ་རྗེས་འཇུག་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་ཡང་བསྐྱར་འཇུག་པས་ན་ཡང་འཇུག་ཟེར་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཡང་འཇུག་ད་ནི་རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཇུག་སྟེ་དཔེར་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིནད། མཁས་པར་གྱུརད། བཀའ་བསྩལད། ལྟ་བུ་དང་། ས་ནི་རྗེས་འཇུག་ག་ང་བ་མ་བཞིའི་མཐར་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། ནགས། ཟངས། འདེབས། ཉམས། ལྟ་བུའོ།།

ཡང་འཇུག་ད་ས་གཉིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཚེ་སྒྲ་གདངས་སྔར་ལས་དྲག་པར་འགྱུར་བས་ད་དྲག་ས་དྲག་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་ལ། དེ་ལས་ཡང་འཇུག་ད་དྲག་དེ་སྤྱིར་བཏང་

རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་ལ་མ་གཏོགས། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ད་དྲག་མི་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས། ཡང་འཇུག་ད་དྲག་ཅན་དེ་ད་ལྟ་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དངོས་སུ་མི་འབྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྐད་གསར་བཅད་ཐེངས་གསུམ་པའི་དུས་སུ་ཡིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བ་དང་ཡི་གེ་ཟློར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མཐོང་བར་བྱས་ཤིང་། རྟགས་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། ཕྲད་རྣམ་དབྱེ་སྦྱོར་སྐབས་དོན་གྱིས་འཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས།

མིང་མཐའི་ད་དྲག་བསྡུས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་བསམས་ཏེ། སྡེ་དགེའི་བླ་མ་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་(ཕྱིས་སུ་ས་ཕུད་བླ་མ་ཞེས་གྲགས་)གྱིས་ཡང་འཇུག་ས་དྲག་ཡོད་ཚད་བསྡུ་དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་སུ་ལའང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་མཛད་མོད། དེར་ཁོང་དང་སྐབས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་འཁེལ་བའི་མཁས་དབང་འཇུ་མི་ཕམ་པས། 《 ས་མཐའ་མེད་སྨྲ་དགག་པ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ 》ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དེ་དགག་པ་མཐིལ་ཕྱིན་པར་བྱས་ཡོད་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་དབང་ཨ་ལགས་ཆེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས་ཀྱང་《 ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ 》དུ་དེ་ལྟར་དཔྱད་དགག་ཐུ་ན་མེད་པ་ཞིག་མཛད་ཡོད་དོ།།

༣ སྔོན་འཇུག།

སྔོན་འཇུག་ནི། ག་ད་བ་མ་འ་སྔོན་འཇུག །ཅེས་པ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་སྔོན་དུ་འཇུག་པས་ན་སྔོན་འཇུག་ཟེར་ལ། སྔོན་འཇུག་གིས་རང་གང་དུ་སྦྱར་བའི་མིང་གཞིའི་སྒྲ་གདངས་དེ་རང་ཁོ་ནའི་སྒྲ་གདངས་ལས་གཞན་དུ་འདྲེད་པའམ་འཕུལ་བར་བྱེད་པས་འཕུལ་བྱེད་དམ་འཕུལ་ཡིག་ཀྱང་ཟེར། དེ་དག་ལྔ་རིམ་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་བཀོད་ན། ག༷་དོན། ད༷་གའ། བ༷་སམ། མ༷་ཚན། འ༷་ཛམ། ལྟ་བུའོ།།

སྔོན་འཇུག་ལྔ་པོ་སོ་སོ་མིང་གཞི་གང་དང་གང་གི་སྔོན་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་ནི། བློ་གསལ་འཇུག་ངོགས་ལས། སྔོན་འཇུག་ག་ནི་ཅ་ཉ་ཏ།།ད་ན་ཙ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ།།ས་བཅས་བཅུ་གཅིག་སྔོན་དུ་འཇུག །ད་ནི་ཀ་ག་ང་པ་བ།།མ་སྟེ་དྲུག་གི་སྔོན་དུ་འཇུག །བ་ཡིག་ཀ་ག་ང་ཅ་ཛ།།ཉ་ཏ་ད་ན་ཙ་ཛ་ཞ།།ཟ་ར་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་དྲུག །མ་ཡིག་ཁ་ག་ང་ཆ་ཛ།།ཉ་ཐ་ད་ན་ཚ་ཛ་བཅས།།བཅུ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྔོན་དུ་འཇུག །འ་ཡིག་ཁ་ག་ཆ་ཛ་ཐ།།ད་ཕ་བ་ཚ་ཛ་སྟེ་བཅུ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྦྱོར་ཚུལ་ཚིག་ཕྲད་སོ་སོའི་འཇུག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ། སྦྱོར་ཚུལ་ཚིག་ཕྲད་སོ་སོའི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་སླར་བསྡུ་སོགས་བཤད་པ་དང་། ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ནི་སྒྲ་སོགས་བཤད་པ། ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་དང་འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ། ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་སླར་བསྡུ་སོགས་བཤད་པ།

༡ སླར་བསྡུ།

གོ་ངོ་དོ་ནོ་བོ་མོ་འོ།། རོ་ལོ་སོ་ཏོ་སླར་བསྡུ་སྟེ།། རྫོགས་ཚིག་ལྷ་སྡུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ།། ཞེས་པ་གོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ལ་སླར་བསྡུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེར་ད་དུང་ཕྲད་གཅིག་པས་བསྡུས་པའི་མིང་མ་འདྲ་བ་གཞན་རྫོགས་ཚིག་དང་ལྷ་སྡུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་པའོ།། དེ་ཡང་སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བའམ་སླར་འབྱུང་བ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་པས་སླར་བསྡུ་དང་། གང་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་གམ་ཡོངས་སུ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་རྫོགས་ཚིག དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིང་ཚིག་དེ་དང་དེའི་གྲོགས་སམ་ལྷ་བོ་གཞན་འབྱུང་བ་སྡུད་པར་བྱེད་པས་ལྷ་སྡུད་ཅེས་ཟེར།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སླར་བསྡུ་དང་རྫོགས་ཚིག ལྷ་སྡུད་གསུམ་ནི་དོན་གོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་མིང་མ་འདྲ་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེར་བྱ་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་གི་མཐར་སྦྱར་བས་རྫོགས་ཚིག་དང་། མིང་ཚིག་གི་མཐར་སྦྱར་བས་སླར་བསྡུ་དང་ལྷ་སྡུད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཚོག ཡང་གོ་ངོ་སོགས་ཡོད་ཚད་རྫོགས་ཚིག་གི་ཕྲད་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། ངོ་དང་འོ། མོ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན། ཁ་ངོ། མ་མོ། གཅེས་པའི་འོ། འོ་སྐོལ། འོ་མ་ལྟ་བུ་མིང་དང་མིང་གི་སྟོན་མཐར་སྦྱོར་བའང་ཡོད་དོ།།

དྲག་ཡོད་ཏོ་དང་མཐའ་མེད་འོ།། གཞན་རྣམས་མིང་མཐའི་རྗེས་མཐུན་སྦྱར།། ཞེས་པ་ད་དྲག་ཡོད་པའི་མཐར་ཏོ་དང་། མཐའ་རྐྱེན་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་མཐར་འོ་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིནད་ཏོ།། མཁས་པར་གྱུརད་ཏོ།། བཀའ་བསྩལད་ཏོ།། དེ་ལྟར་བྱའོ༷།། ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་མིངཾ་མཐའི་རྗེས་འཇུག་གངཾ་ཡིན་དང་མཐུན་པརཾ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གཟིག་གོ༷། འབྲོང་ངོ༷་།། མཆོད་དོ༷།། གསན་ནོ༷།། ཐོབ་བོ༷།། བཀྲམ་མོ༷།། དགའ་འོ༷།། དམར་རོ༷།། གསལ་ལོ༷།། རྒས་སོ༷།། ལྟ་བུ།

༢ ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་འཆད་པ།

སུ་ཏུ་ར་དུ་ན་ལ་ཏུ།།ལ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ཏེ།།རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་དང་།།དེ་ཉིད་ཚེ་སྐབས་རྣམས་ལ་འཇུག།། ཅེས་པ་སུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བདུན་པོ་ལ་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བདུན་ཟེར་ལ། ལ་དོན་ཞེས་པ་ནི་སུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བདུན་པོ་རྣམ་དབྱེར་སྦྱར་བས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་སྟངས་ཕལ་ཆེར་ལ་ཡི་སྒྲ་དང་འཇུག་པ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་དག་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའམ་རྟེན་གནས། དེ་ཉིད་དང་ཚེ་སྐབས་ཏེ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའོ།། འཇུག་ཡུལ་དེ་དག་གི་གོ་དོན་དཔེ་བརྗོད་དང་བཅས་འགོད་པ་ལས།

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ།

དང་པོ་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་དང་བྱ་འགྱུར་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཅན་ཞིག་ལ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཟེར། དཔེར་ན། སློབ་གྲྭ་ཏུ༷་འགྲོ་ལྷ་བུར་མཆོན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་གྲྭ་དང་བྱ་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་བར་གྱི་ལ་དོན་ཏུ༷་ཡིག་གིས་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་གྲྭ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་ཏུ་སོང་དང་། སློབ་གྲྭ་ཏུ་སོངས་ཞེས་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གང་སྦྱར་ཡང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་མ་འདས་སོ།།

ལས་སུ་བྱ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་མ་མཐར། དེའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་པའམ་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་དེར་སྟོན་པའི་བྱ་བའམ་བྱ་ཚིག་དང་། སུ་ལ་སོགས་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་དང་བཅས་གྲུབ་ཆ་གསུམ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པ་ཡིན།

རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད།

གཉིས་པ་དགོས་ཆེད་ནི། དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཞིའམ་ཡུལ་དང་དགོས་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་པའམ་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་དང་། སྒྲུབ་བཞིན། བསྒྲུབ་འགྱུར་བཅས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཅན་ཞིག་ལ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ཟེར། དགོས་ཆེད་ཅེས་པ་ནི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕན་འདོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྣམ། དཔེར་ན། ལྟོ་གོས་སུ༷་སློང་མོ་བྱས། ལྷ་བུར་མཆོན་ན། དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ལྟོ་གོས་དང་དགོས་པ་སློང་མོ་བྱས་པ་གཉིས་བར་གྱི་ལ་དོན་སུ༷་ཡིག

གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་པ་སློང་མོ་བྱས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

དགོས་ཆེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་གོང་ལྟར་གྲུབ་ཆ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པའི་བྱ་བ། ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ཕྱིར་དུ། དོན་དུ། ཆེད་དུ། སླད་དུ་སོགས་ནི་དམིགས་བསལ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའང་ཤེས་དགོས་སོ།།

འདིར་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་ཟས་ལ་སྲེད། ཅེས་པ་དང་། སི་ཏུས། བདུད་རྩི་རུ་བསྒྲུབ། དངུལ་ཆུ་ཚོས་བཟང་གིས། བདུད་རྩི་ལ་མོས། ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མཛད་འདུག་པར་དཔྱད་གཞི་ཙུང་ཙམ་ཆེ་བར་མངོན།

རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི།

གསུམ་པ་གནས་གཞིའམ་རྟེན་གནས་ནི། གང་དུ་གནས་པའི་གཞི་དང་དེ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་གནས་གཞི་དེ་ལ་གནས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྡན་པའམ་གནས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཅན་ཞིག་ལ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་ཟེར། གནས་གཞི་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པའམ་ལྡན་པའི་གཞི་ཞེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ནགས་ཚལ་དུ་ཁྲ་བྱུག་ཡོད། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གང་དུ་གནས་པའི་གཞི་ནགས་ཚལ་དང་དེ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཁྲ་བྱུག་གཉིས་བར་གྱི་ལ་དོན་དུ་ཡིག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་གནས་གཞི་ནགས་ཚལ་དུ་གནས་ཆོས་ཁྲ་བྱུག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པའམ་བྱས་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་སྟོན་པར་གནས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

གནས་གཞིའི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་གོང་ལྟར་ཚང་དགོས་པའི་གྲུབ་ཆ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་གཞི་སྟེ་གནས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་དང་། ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་དང་། བརྟེན་བྱའི་ཆོས་སམ་བརྟེན་པ་བོ་བཅས་གསུམ་མོ།། གནས་གཞི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། ཡོད། གནས། འདུག བདོག མཆིས་སོགས་ཡིན་ལ། གཞན་གནས་གཞི་ཡིན་སྐབས་ཕྲད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བཏང་དུ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མ་གཏོགས་བྱ་ཚིག་མི་སྦྱོར་རོ།།

དེ་ཉིད།

བཞི་བ་དེ་ཉིད་ནི། ལ་དོན་སྦྱར་སའི་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ན། ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཚེ་ལས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་

གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་ཟེར། དཔེར་ན། མེ་རུ༷་འབར། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་མེ་དང་བྱ་བ་འབར་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་འབར་བ་མེ་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ལ་དོན་རུ༷་ཡིག་དེ་མེད་ཚེ་མེ་འབར་བ་ལས་མེ་དེའི་ངོ་བོར་འབར་བར་གོ་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ། ཞོ་རུ་ཆགས། ཇེ་གསལ་ལ་བཏང་། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་རིགས་བསྒྲེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས།

འདིར་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱིརྟི་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའམ་སྨྲའི་ཚེར་མས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལས། དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན།། དེ་ཉིད་དང་ནི་ལྷག་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་དུ་བཟུང་སྟེ། ན་ལ་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པས་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བདུན་པོ་གོང་འཁོད་འཇུག་ཡུལ་ལྔ་པོར་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་གསུངས། ཡིན་ནའང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་དང་། པྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེ། ཨ་ལག་ཤ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པ། གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན། ཨ་ལགས་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་སོགས་ཀྱིས་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། ན་ལ་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་ཡང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་དང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེས། དེ་ཁོ་ན༷་ཉིད། ཅེས་པ་དང་། པྲ་ཏིས། དེ་ཀ་རང་ན༷་འདུག ཅེས་པ། ཨ་ལག་ཤས། སོ་ན༷་གནས། ཞེས་པ། གསེར་ཏོག་གིས། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ན༷་སྣང་། ཞེས་པ། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བས། ནད་པ་ཁ་མལ་ན༷་ཡོད། བོད་སྐད་ལ༷་བསྒྱུར། ཤིང་ལ༷་ཙན་དན་ཡོད། བ་ལང་ལ༷་དཀར་ཟལ་ཡོད། ཅེས་དང་། ཨ་ལགས་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས། བཞག་ས་ན༷་ཡོད། ཇེ་སྤུག་ལ༷་སོང་། ལུགས་གསེར་ལ༷་བསྒྱུར། ལྟ་བུ་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

ཚེ་སྐབས།

ཟླ་བ་ཚེ་སྐབས་ནི། དེའི་ཚེ། དེའི་དུས། དེའི་སྐབས་ཞེས་པ་ལྟར་ཚེ་དང་དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་དུས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ན། ཚེ་སྐབས་ཟེར། དཔེར་ན། དཔྱིད་དུས་སུ༷་ས་བོན་འདེབས། ཉིན་གུང་དུ་ཚོགས་འཚོགས། དུས་ཚོད་ཟླ་བ་རུ༷་ཁྲིམ་ལ་ལོག ལྟ་བུས་རིམ་བཞིན་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་ཚོགས་འཚོགས་པ། ཁྲིམ་ལ་ལོག་པའི་དུས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།། ཚེ་སྐབས་སྟོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་གོང་ལྟར་གྲུབ་ཆ་གསུམ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཏེ། བརྟེན་གཞིའི་དུས་ཚོད་དང་། ལ་དོན་གྱི་ཕྲད། བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། ། འདིར་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཡོང་ཚོག་གོ །

ས་སུ་ག་བ་ད་དྲག་ཏུ།། ང་ད་ན་མ་ར་ལ་དུ།། འ་དང་མཐའ་མེད་ར་དང་རུ།། ཞེས་པ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བདུན་པོ་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཏེ། རྗེས་འཇུག་ས་ཡི་མཐར་སུ༷་དང་། དེ་བཞིན་ག་བ་ད་དྲག་གི་མཐར་ཏུ༷། ང་ད་ན་མ་ར་ལ་ཡི་མཐར་དུ༷། མིང་མཐའ་འ་དང་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་ར༷་དང་རུ༷་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན། ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་བདུན་ལས་སུ་ར་རུ་ཏུ་དུ་ནི་མིང་མཐའ་རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པས་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ན་ལ་གཉིས་ནི་མིང་མཐའ་གང་ལའང་མི་ལྟོས་པར་གང་བདེར་སྦྱར་ཆོག་པས་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཟེར།

ཡང་ན་ལ་གཉིས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ། ལ་དོན་གྱི་སུ་ལ་སོགས་པའི་ཚབ་ཏུ་ན་ལ་གཉིས་གང་རུང་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་མིན་ན་ལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གང་འདོད་ལྟར་བརྗེས་ཆོ་སྐབས་རེར་སྐྱོན་མང་དག་ཅིག་འོང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ན་ལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗེས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དུས་གསུམ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་སྟེ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་སྐབས། ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ལ་སྒྲའི་ནུས་པས་ཡུལ་ལྷ་སར་བསྒྲེགས་ཏེ་འགྲོ་བཞིན་པའམ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལས་མི་གོ་ལ། ལྷ་ས་ན་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ན་ལ་གཉིས་བརྗེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོང་ལྟར་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལས་བཀལ་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་ས་ལ་ཐོན་ཟིན་ནས་འགྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་དང་། ནམ་མཁའ་ན་འཕུར་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་རིགས་འདྲ།

གཞན་ཡང་། ཕ་ཡུལ་ལ་ཁ་པར་གཏོང་། ཞེས་པ་དང་། ཕ་ཡུལ་ན་ཁ་པར་གཏོང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མས་ཁ་པར་གཏོང་ཡུལ་ཕ་ཡུལ་དང་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་གོ་ལ། ཕྱི་མས་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་ཕ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་པར་གཏོང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་གོ་བ་བཞིན། ད་དུང་། ཕ་རོལ་ལ་མེ་མདའ་འཕེན། དང་། ཕ་རོལ་ན་མེ་མདའ་འཕེན། ཐག་རིང་ལ་ཀྱི་འདེབས། དང། ཐག་རིང་ན་ཀྱི་འདེབས། གནམ་ལ་འོད་འཕྲོ། དང་། གནམ་ན་འོད་འཕྲོ། སོགས་རིགས་འདྲ་བ་མང་དུ་བདོག ཡང་གོང་ལྟར་ན་ལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗེས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་དབྱེ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྨན་ཁང་ན་སྨན་ནོ། ཞེས་བརྗོད་ཆེ་བྱ་བའི་ཡུལ་སྨན་ཁང་ལ་སྨན་ནོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། སྨན་ཁང་ལ་སྨན་ནོ། ཞེས་ན་སྒྲའི་ཚབ་ཏུ་ལ་སྒྲ་སྦྱར་ཆེ་ནོ་བྱའི་སྨན་དེ་ཡུལ་སྨན་ཁང་ལ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ནོ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན། ཚོང་ཁང་ལ་ཚོང་རྫས་ནོ་དང་། ཚོང་ཁང་ན་ཚོང་རྫས་ནོ། ཞིང་ལ་ཡུར་མ་ཡུར། ཞིང་ན་ཡུར་མ་ཡུར། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་གོང་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་གདའ་འོ།།

འདི་ལྟར་བརྗོད་ཚེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་༼ན་ལ་གཉིས་ནི་རང་དབང་ཅན།།༽གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ན་ལ་གཉིས་ནི་མིང་མཐའ་གང་ཞིག་དང་ཕྲད་ཀྱང་དེར་ལྟོས་མི་དགོས་པར་གོང་བརྗོད་དོན་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་ཚེ་ཐད་ཀར་སྦྱར་ཆོག་པའི་རང་དབང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་འགལ་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་སྣམ་མོ།།

ཞར་བྱུང་ན་ལའི་འཇུག་པ་གཞན་བཤད་པ།

ཡང་དག་ཡིག་སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆའི་རྩ་བ་ལས། ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན།། དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་།། རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།། ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང་།། ཕྱི་ཚིག་དེ་གཞན་སོགས་སྟོན་དང་།། འོས་པར་དཀའ་བ་ཆག་འཛིན་ལས།། ཕྱི་ཚིག་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་།། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དང་ནི།། འགལ་བའང་མི་འགལ་སྟོན་པ་དང་།། སྨོན་དང་འདྲི་དང་ཐེ་ཚོམ་གཞི།། ཚེ་སྐབས་རྣམས་ལ་འདི་མཐོང་ངོ།། ཞེས་དང་། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་།། བདུན་པ་སྟུད་དང་སྒྱུར་བ་དང་།། སྨོན་དང་ཚད་འཛིན་གཞི་དང་ནི།། ཚེ་སྐབས་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན།། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ན་ལ་གཉིས་གོང་གི་ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ད་དུང་ན་སྒྲའི་འཇུག་པ་བཅུ་བཞི་དང་ལ་སྒྲའི་འཇུག་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཡོད་པ་དག་ལས་འདིར་གང་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་སྟེ་བློ་གསལ་འཇུག་ངོགས་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གོ་དོན་དང་བཅས་དཔེར་འགོད་པ་ལ།

དང་པོ་དམིགས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་མང་པོའི་ནང་ནས་གང་གཙོ་ཆེ་བའམ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་དོན་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་རྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེར་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། གལ་འཇུགས་པ་དང་། གཞུང་འཇུགས་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ། གལ་འཇུགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་མཐའ་གཅིག་གལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའམ་དམིགས་སུ་འཇུགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་དེ་མཁས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ངས་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་དགོས། ཁོང་གྲྭ་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ངས་ཨ་མཆོད་དུ་གདན་འདྲེན་དགོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་དམིགས་སུ་བཀར་བའམ་སྐད་ཆའི་གཞུང་བརྗོད་པའི་འགོ་འཇུགས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་དོན་བཤད་ན། མདོར་བསྡུས་ན། དངོས་སུ་བཤད་ན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་སྔ་མར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པའམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚིག་ཕྱི་མར་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ཡོད་པ་ན་དུ་བ་འབྱུང་། རྒྱུ་ཡོད་པ་ན་འབྲས་བུ

འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་སམ་དོན་གྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པ་མ་བྱས་ན་སྒྲུངས་འབྲས་ཇི་ལྟར་ཐོབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་བ་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་ཚིག་སྔ་མའི་བསྟན་བྱ་དང་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་ཚིག་སྔ་མར་བརྗོད་པའི་དོན་དང་མི་འདྲ་བའམ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་སྔོན་སློབ་སྦྱོང་ལ་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ད་ནི་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་གོ། ཁོ་སྔོན་ཆད་སེར་སྣ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། ད་ནི་གཏོང་ཕོད་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ལྔ་བ་འོས་པར་དཀའ་བའམ་མི་འོས་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི། ཚིག་སྔ་མའི་དོན་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་སྟེ་འོས་པར་དཀའ་བ་ལས་ཕྱི་མའི་ཚིག་དོན་ངེས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། མཁས་པས་ལོག་བཤད་བྱེད་ན། བླུན་པོས་ལྟ་ཅི་སྨོས། གྲྭ་བས་ཆང་འཐུང་ན། ཁྱིམ་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི། ཚིག་སྔ་མའི་དོན་འོས་པ་ལས་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། བླུན་པོས་ཡི་གེ་ཤེས་ན། མཁས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ན་སློབ་མས་ལོས་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དྲུག་པ་འགལ་དང་མི་འགལ་སྟོན་པ་ནི། གཞི་གཅིག་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་ཡིན་ན་དངུལ་མིན། དཀར་པོ་ཡིན་ན་དམར་པོ་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བདུན་པ་སྨོན་པའི་གཞི་ནི། རང་གི་འདོད་དོན་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་འགྲུབ་ན་སྙམ་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བདག་མཁས་པར་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་། ང་ལ་རང་དབང་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྒྱད་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་ནི། ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པར་དོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། སྐད་ཆ་དེ་བཤད་ན་འགྲིག་གམ་མི་འགྲིག ངས་སྒོ་བརྡུང་ན་ནང་དུ་མི་ཡོད་དམ་མེད། ངས་དབྱིན་སྐད་སྦྱངས་ན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལ་ཡིག་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཚིག་སྔ་མའི་དོན་དེས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལྷག་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན། ནང་དུ་འགྲོ་ལ་ཟས་ཟ། ཁ་རོག་སྡོད་ལ་སློབ་ཁྲིད་ཉོན། ཅེས་

པ་ལྟ་བུའོ།།

༣ ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ།

གི་ཀྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྔ་བོ། །རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་དང་། །ཞེས་པ་གི་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་ལྔ་བོ་འདི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲའི་ཕྲད་ཡིན་ལ། གང་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞི་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་འབྲེལ་གཞི་དེ་ལ་འབྲེལ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྡན་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ན། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ཞེས་བརྗོད་ཚེ། འབྲེལ་གཞི་བཀྲ་ཤིས་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྨྱུ་གུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འབྲེལ་གཞི་བཀྲ་ཤིས་ལ་འབྲེལ་ཆོས་སྨྱུ་གུ་དེ་ལྡན་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགར་བའི་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དཔེ་བརྗོད་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད། སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ། ཤེལ་གྱི་བུམ་པ། ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། བདག་གི་འབྲི་དེབ། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཁྲུག བསམ་གཏན་གྱི་སྨྱུ་གུ ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། བདག་གི་མིག ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་བ། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྨིན་མ། ལྟ་བུའོ།། བཞི་བ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཞིང་གི་སྙེ་མ། ནགས་ཀྱི་ཁུ་བྱུག གནམ་གྱི་སྐར་མ་ལྟ་བུའོ།། ལྔ་བ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་གི་དྲི་བསུང་། ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ། དུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའོ།། དྲུག་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ནི། མེ་ཏོག་གི་ས་བོན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ མེ་ཡི་དུ་བ། ལྟ་བུའོ།།

འབྲེལ་སྒྲའི་ཕྲད་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་དོན་མི་མཐུན་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་ནི་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

༤ ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ།

དེ་རྣམས་ས་མཐའ་ཅན་ལྔ་ནི།།རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་དང་།། ཞེས་པ་གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་གི་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་ལྔ་བོ་དེར་ས་སྦྱར་བའི་མཐའ་རྟེན་ཅན་ལྔ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ཡིན།

དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་དེས་བྱ་བ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ།   བྱ་འགྱུར་བཅས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སླེ་ཀུ་ཉོས། ཞེས་བརྗོད་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་དང་བྱ་བ་སླེ་ཀུ་ཉོས་པ་གཉིས་བྱེད་སྒྲའི་ཕྲད་དེས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སླེ་ཀུ་ཉོས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་རོ།།

འདིར་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་གི་ཚིག་ཁྲིམ་ལ་བྱེད་སྒྲའི་ཕྲད་གཉིས་སླེབ་ཚེ་དེར་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ་ཞེས་འདོགས་པ་དང་། ཡང་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་བཅད། ཅེས་པར་མཚོན་ན་ཤིང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་། སྟ་རེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་བར་འདོགས་པའམ། ཡང་ན་ཤིང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྟ་རེ་ནི་བྱེད་པ་ཞེས་སུ་འདོགས། དེ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས། སྟག་གིས་མཆེ་བ་གཙིགས། ལྟ་བུ་མི་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་སེམས་ལྡན་གྱི་མིང་མཐར་བྱེད་སྒྲ་སྦྱར་ན་དེར་བྱེད་པ་པོ་དངོས་དང་།   མེ་ཡིས་ནགས་ཚལ་བསྲེགས། རླུང་གིས་ལྗོན་ཤིང་བསྒྱེལ། རླངས་འཁོར་གྱིས་དུང་བརྡ་བཏང་། ལྟ་བུ་སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་མཐར་བྱེད་སྒྲ་སྦྱར་ན་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཆ་འདྲ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་སྲང་ངོ་།། ཡང་བྱེད་སྒྲའི་ཕྲད་དག་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། མི་ཡོད་པས་ས་སྟོང་མིན་པ་ཤེས་སོང་ལྟ་བུ་དང་། བྱེད་སྒྲའི་ཕྲད་དང་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དལ་གྱིས་སོང་། ལྟ་བུ་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཤེད་ཀྱིས་སྣུན་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པ། ཁྲ་ལམ་གྱིས་མཐོང་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྦྱོར་ཚུལ་ན་མ་ར་ལ་གྱི།།ད་བ་ས་ཀྱི་ག་ང་གི།།འ་དང་མཐའ་མེད་འི་དང་ཡི།།   ཞེས་པས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་དང་གསུམ་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ།   རྗེས་འཇུག་ན་མ་ར་ལ་བཞིའི་རྗེས་སུ་གྱི་དང་གྱིས། ད་བ་ས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཀྱི་དང་ཀྱིས། ག་དང་ང་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གི་དང་གིས། འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འི་ཡི་དང་འིས་ཡིས་འཐོབ་པའོ།།

དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད་ན། ན་མ་ར་ལའི་རྗེས་སུ་གྱི་དང་གྱིས་འཐོབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེ་ཁུག ཡོན་ཏན་གྱིས་དཔེ་ཁུག་ཁུར། ལྷག་བསམ་གྱི་སླེ་ཀུ ལྷག་བསམ་གྱིས་སླེ་ཀུ་ཉོས། མི་འགྱུར་གྱི་ཞྭ་མོ། མི་འགྱུར་གྱིས་ཞྭ་མོ་གོན། རབ་གསལ་གྱི་མིག རབ་གསལ་གྱིས་མིག་ཕྱེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ད་བ་སའི་རྗེས་སུ་ཀྱི་དང་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ནི།   བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཀ་ང་བ།   བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་ཀ་ང་བ་བཀུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩལ་སྦྱངས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མེ་ཏོག

བཙུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ག་ངའི་རྗེས་སུ་གི་དང་གིས་འཇོབ་པ་ནི། སྟག་གི་མཆེ་བ། སྟག་གིས་མཆེ་བ་གཅིགས། བློ་བཟང་གི་སྐད་ཆ། བློ་བཟང་གིས་སྐད་ཆ་བཤད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་འི་ཡི་དང་འིས་ཡིས་འཇོབ་པ་ནི། ཟླ་བའི་མཛུབ་མོ། ཟླ་བས་མཛུབ་མོ་ཀེར། བོད་མི་ཡི་འཚོ་བ། བོད་མི་ཡིས་འཚོ་བ་བསྐྱངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ནམ་མཁའི་ཉི་མ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འ་མཐའ་ཅན་ལ་ནམ་མཁའ་འི་ཉི་མ་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་མེད། སྐད་གསར་བཅད་ལ་ཡི་གེ་ཉོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་འ་མཐའ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་བཞིན་སྔོན་མེས་མྱུན་པ་སེལ་ལྟ་བུའི་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འིས་དང་། མདས་བསད་ལྟ་བུའི་འ་མཐའ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འིས་སྦྱོར་བ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་འབྲི་བ་ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་ཉོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་འིས་ཞེས་པའི་འི་བསྡུས་ནས་ས་གཅིག་བུ་ལས་མ་བྲིས་པའོ།། གཞན། འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་དང་ཡིས་སྦྱོར་བ་ནི་ཚིག་གི་ཁ་སྐོང་གི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་མང་ངོ་།།

༥ རྒྱན་སྡུད།

ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་རྒྱན་སྡུད་དེ།། ཞེས་པའི་ཕྲད་གསུམ་པོ་ཚིག་རྒྱན་དང་སྡུད་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་ལ། ཚིག་རྒྱན་ལ་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་གཉིས་སུ་དབྱེ། མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ཟེར། དཔེར་ན། མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལ་ཡིད་ཀྱང་འཕྲོག ལྟ་བུའོ།། མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ཅིང། ཁྱད་པར་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ཟེར། དཔེར་ན། ཕྱི་ཚུལ་འཇམ་ཡང་སེམས་པ་ནག ལྟ་བུའོ།

སྡུད་པ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་སྡུད་པ་དང་། གོང་མས་འོག་མ་སྡུད་པ། འོག་མས་གོང་མ་སྡུད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་དུ་སྡུད་པས་གཞི་མཐུན་སྡུད་པ་ཟེར། དཔེར་ན། ཨུཏྤལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན། ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་གོང་མས་འོག་མ་སྡུད་པ་ནི། ལྷ་ཡིས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་ན་མིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་འོག་མས་གོང་མ་སྡུད་པ་ནི། བདག་གིས་འབྲི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྲིས། ལྟ་བུའོ།། ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་པོ་ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན། ཡང་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་དང་བསྣན་པ་ལའང་འཇུག་ཏེ། སླར་ཡང་། ཡང་དང་ཡང་དུ། གཞན་ཡང་ལྟ་བུའོ།།

འདིར་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་འདོད་ཚུལ་ལ་མཁས་དབང་པྲ་ཧྟི་དང་སི་ཏུ་གཉིས་ཉུང་ཙམ་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་སི་ཏུས། ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། གསལ་ཡང་གསལ། མཛེས་ཀྱང་མཛེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འདོད། པྲ་ཧྟིས་མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ཅིང་

ཁྱད་པར་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མཛེས་པའང་ཡིན་ཏེ་མདོག་ཀྱང་དཀར། དཔལ་ཡང་འབར་ལ་ཡིད་ཀྱང་འཕྲོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ།།

ག་ད་བ་ས་དྲག་མཐར་ཀྱང་།། ང་ན་མ་ར་ལ་མཐར་ཡང་།།འ་དང་་མཐའ་མེད་འང་དང་ཡང་།། ཞེས་པ་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཏེ། ག་ད་བ་ས་དང་ད་དྲག་གི་མཐར་ཀྱང་དང་། ང་ན་མ་ར་ལ་ཡི་མཐར་ཡང་། འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་འང་དང་ཡང་འཐོབ་ཅེས་པའོ།།

སྤྱིར་གནའ་བོའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་སྡུད་ལ་ཀྱང་ཡང་གྱང་འང་ཞེས་ཕྲད་བཞི་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་རྣམས་སུ་གྱང་ཞེས་བྲིས་པ་ད་ལྟའང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་ཚད་དཔག་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་འདི་ནི་མཁར་གྱང་གི་གྱང་དང་ནོར་ཉེན་གྱིས་དོར་བར་སླ་བ་ནི་མད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ངོ་།།

༤ ལྷག་བཅས།

ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་ལྷག་བཅས་ཏེ།། ཞེས་པ་མིང་ཚིག་གང་ཞིག་གི་མཐར་ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་གྱི་ཕྲད་གང་སྦྱར་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ལྷག་བཅས་ཟེར་ལ། དེར་དབྱེ་ན། མཚམས་སྦྱོར་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས། གཞན་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ཏེ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། ཚང་འཐུང་སྟེ་བཟི། ལྟ་བུ་ཚང་འཐུང་བ་དང་བཟི་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་མིན་པར་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་སྟེ་སྒྲས་རིམ་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མིག་ཕྱེ་སྟེ་བལྟས། ཞེས་པ་མིག་ཕྱེ་བ་དང་བལྟས་པ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་པར་མིག་ཕྱེ་བ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་སྟེ་སྒྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས་ནི། ཚིག་དོན་སྔ་མ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་བ་དེའི་གསལ་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ། རྒྱུ་མཚན་འདྲེན་པ། ངེས་ཚིག་འདྲེན་པ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདྲེན་པ་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་རྒྱུ་མཚན་འདྲེན་པ་ནི། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ནས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་ཏེ་སྒྲས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་འདྲེན་པ་ནི། ཆོས་དེའི་སྒྲ་དོན་ནམ་སྒྲ་བཤད་འདྲེན་པ་ལ་ཟེར་ལ། དཔེར་ན། སློབ་གསོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིག་པ་སློབ་པ་དང་ཀུན་སྤྱོད་གསོ་བས་སོ།། ཞེས་སློབ་གསོའི་སྒྲ་བཤད་

ཞི་སྟེ་སྒྲས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདྲེན་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་དེར་དབྱེ་བ་ག་ཚོད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་ནས་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བོད་ཡུལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྟོད་དང་། མདོ་སྨད། དབུས་གཙང་གསུམ་མོ།། ཞེས་དབྱེ་གཞི་ཆོལ་ཁ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་ནས་དེའི་རྣམ་གྲངས་སྟེ་སྒྲས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་གཞན་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ནི། ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་འདྲེན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། འདི་ནི་སྨྱུ་གུ་སྟེ། འདི་ནི་འབྲི་དེབ་བོ།། ཞེས་སྨྱུ་གུ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་འབྲི་དེབ་སྟེ་སྒྲས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

ན་ར་ལ་ས་དྲག་མཐར་ཏེ།། ད་དེ་ག་ང་བ་མ་འ།། མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་སྟེ་འཐོབ།།ཅེས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མིང་མཐའི་ན་ར་ལ་ས་ད་དྲག་གི་མཐར་ཏེ་འཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཐེན་ཏེ་བཅད། འཕུར་ཏེ་བསྒྲིགས། བཀྲལ་ཏེ་གསུངས། དྲུས་ཏེ་གཡུགས། བསྒྱུརད་ཏེ་བཀྲམས། ལྟ་བུའོ།། མིང་མཐའི་ད་ཡིག་གི་མཐར་དེ་འཐོབ་པའི་དཔེ་ནི། བསྡད་དེ་ཟོས། ལྟ་བུ། ག་ང་བ་མ་འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་སྟེ་འཐོབ་པ་ནི། དཔེར་ན། བཅག་སྟེ་སིལ། བཀང་སྟེ་འཕུར། བཏབ་སྟེ་སྐྱེས། ཞུམ་སྟེ་བསྡད། དགའ་སྟེ་དགོད། བཟོ་སྟེ་འཁྱེར། ལྟ་བུའོ།། འདིར་ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་གྱི་གོང་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་ལ་འདས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱོར་མི་འོས་པ་ཤེས་དགོས་སོ།།

༧ འབྱེད་སྡུད།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ།།རམ་ལམ་སམ་ཏམ་འབྱེད་སྡུད་དེ།།ཞེས་པ་གམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་འབྱེད་པ་དང་སྡུད་པ་ལ་འཇུག་པས་འབྱེད་སྡུད་ཟེར། དང་པོ་འབྱེད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འབྱེད་པ་དང་། བརྟག་པའམ་འདྲི་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་འབྱེད་པ། གདམ་ངའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་གམ། རྣ་བའམ། སྣའམ། ལྕེའམ། ལུས་སོ།།ཞེས་དབྱེ་གཞི་དབང་པོ་ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་བརྗོད་དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལ་འདྲི་བའམ་བརྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁོང་གྲྭ་བ་རེད་དམ་མ་རེད། ཁྱོད་སློབ་སྦྱོང་ལ་བཟང་ངམ་མི་བཟང་། ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། གདམ་བྱ་གཉིས་སམ་དུ་མའི་ནང་ནས་རང་མོས་ཀྱིས་གདམས་པའི་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇ་འཐུང་ངམ་འོ་མ་འཐུང་། ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་སྡུད་པ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ། སྔ་མའི་ཆོས་ཕྱི་མར་སྡུར་བ་སྡུད་པ། ཕྱི་མའི་ཆོས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་སྡུད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་རམ། དངུལ་ལམ།

མུ་ཏིག་ག་མ། བྱུ་རུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའོ།། ཞེས་གསེར་དངུལ་མུ་ཏིག་བྱུ་རུ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་རིན་པོ་ཆེ་རུ་སྟུད་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། གསེར་རྣམ། དངུལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། མུ་ཏིག་ག་མ། བྱུ་རུ་ཡང་ངོ་།། ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་བའི་ཆོས་གསེར་དང་དངུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དེས་ཕྱི་མའི་ཆོས་མུ་ཏིག་དང་བྱུ་རུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་སྟུད་པ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་རྣམ། དངུལ་ལྔམ། མུ་ཏིག་ག་མ། བྱུ་རུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའོ།། ཞེས་ཕྱི་མར་སྦྱར་བའི་ཆོས་བྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དེས་སྔ་མ་གསེར་དང་དངུལ། མུ་ཏིག་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་སྟུད་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྦྱོར་ཚུལ་སླར་བསྡུའི་སྐབས་དང་མཚུངས།། ཞེས་པ་གམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེད་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་སླར་བསྡུའི་སྐབས་ལྟར་ད་དྲག་གི་མཐར་ཏམ་དང་། མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་འམ། གཞན་རྣམས་རྗེས་འཇུག་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་པའོ།། དེ་ཡང་འདིར་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་གོང་གི་སླར་བསྡུའི་སྦྱོར་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། དྲག་ཡོད་ཏམ་དང་མཐའ་མེད་འམ།། གཞན་རྣམས་མིང་མཐའི་རྗེས་མཐུན་སྦྱར།།ཞེས་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག

ར་རུ་འི་ཡི་འང་ཡང་རྣམས།།ཆང་བ་མི་སྐོང་སྐོང་བའི་ཁྱད།། ཅེས་པ་ལ་དོན་གྱི་ར་དང་རུ། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་འི་ཡི་དང་འིས་ཡིས། རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་འང་དང་ཡང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཚིག་ཆང་ཁ་སྐོང་དགོས་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཡི་བྱ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

ཚིག་ཆང་ཁ་སྐོང་དགོས་ན་རུ་དང་ཡི་དང་ཡིས་དང་ཡང་རྣམས་འཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་ཆེན་མཐའ་རུ་གྱུར་དུས།། མ་ཡིུ་བྱམས་བརྩེ་དྲན་བྱུང་།། ཕ་ཡུང་སྙིང་ནས་དྲན་པས།། མིག་ཆུ་འགོག་ཐབས་མ་བྱུང་།། ཞེས་དང་། ཚིག་ཆང་ཁ་སྐོང་མི་དགོས་ཚེ་ར་དང་འི་དང་འིས་དང་འང་རྣམས་འཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། རྒྱུས་མེད་ས་མཐར་ལྷགས་དུས།། ཕ་མའི་བྱམས་བརྩེ་དྲན་བྱུང་།། ཕུ་ནུའང་སྙིང་ནས་དྲན་པས།། མིག་ཆུ་ལན་གསུམ་འཐོར་བྱུང་།། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འོ་འུ་འམ་གྱི་གོང་དུ་ཚེག།ཡོད་དང་མེད་པའང་དེ་བཞིན་ཡིན།། ཞེས་པ་འོ་འུ་འམ་གྱི་གོང་དུ་ཚེག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ར་རུ་འི་ཡི་འང་ཡང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚིག་གི་ཆང་པ་ཁ་སྐོང་དགོས་མིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཕུར་སྐྱོད་པའི།། བྱ་འམ་ཡང་ན་བྱེ་འུ་སྟེ།། ཞེས་དང་། གོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག།། རྗོགས་ཚིག་སླར་བསྡུ་ཞེས་བྱ་འོ།། ལྟ་བུ་ཚིག་གི་ཆང་བ་སྐོང་

དགོས་པས་འུམ་དང་ཨུ་ཨོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཚེག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་། གོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲད་བཅུ་གཅིག།སླར་བསྡུའོ་ཡང་ན་རྫོགས་ཚིག་སྟེ།། ཞེས་དང་། སྦྲང་མའུམ་ཡང་ན་ཕྱེ་མ་ལེབ།། ཟེའུ་འབྲུའི་བཅུད་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང་གནས།། ལྟ་བུ་ཚིག་གི་ཆད་བ་ཁ་སྐོང་མི་དགོས་པས་ཨོ་དང་འུམ། ཨུ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཚེག་མེད་པ་དེ་ལྟར་རོ།། འདིར་ཚིག་གི་ཆད་བ་ཁ་སྐོང་དགོས་མིན་ཡང་གཙོ་ཆེར་ཚིགས་བཅད་ལ་གོ་དགོས་པར་སྣམ།

༨ འབྱུང་ཁུངས།

ནས་ལས་འབྱུང་ཁུངས་དགར་སྡུད་དེ།།འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ལ་གང་སྦྱར་འཐུས།། ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཕྲད་ནས་དང་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་མ་ཟད། དགར་བ་དང་སྡུད་པ་ལའང་འཇུག་ཅེས་པ་དང་། གང་དུ་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་འབྱུང་གཞི་གང་ཞིག་ལས་འབྱུང་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བའམ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ནས་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཕྲད་ཅན་ཞིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་འབྱུང་ཁུངས་ཟེར།

དེར་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་བབས། ལྟ་བུ་འབྱུང་གཞི་ནམ་མཁའ་དེ་འབྱུང་ཆོས་ཆར་བ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་དང་། གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེས། ལྟ་བུ་འབྱུང་ཆོས་ས་བོན་དེ་མྱུ་གུའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པ་ན། འབྱུང་གཞི་ས་བོན་འདིའོ་ཞེས་ལོགས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པས་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས། “འབྱུང་ཁུངས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་དེར་དེ་ལས་བྱུང་བས་འབྱུང་ཁུངས་དང་འདྲ་བ། ཧ་ལས་ལྷུང་། རི་ལས་ལྷུང་། སྐྱུས་ནས་བབས། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོད་སྣང་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།”ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་གསུང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་གོ། དེ་འདྲ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་གཉིས་ལས་འདིར་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ལ་ནས་དང་ལས་གཉིས་གང་སྦྱར་ཡང་འཐུས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་བབས། ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་བབས། ལྟ་བུའོ།།

རིགས་མཐུན་དགར་ནས་མི་མཐུན་ལས།།སྡུད་ལ་ནས་སྦྲ་ཕོ་ན་འཇུག །ཅེས་པ་དགར་བ་དང་སྡུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དགར་བ་ལ་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགར་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགར་བ་ལ། རིགས་མཐུན་པ་དགར་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་དགར་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དགར་གཞི་དགར་ཆོས་རིགས་མཐུན་པར་དགར་བ་ལ་ནས་སྦྲ

ཁོ་ན་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་རིགས་ནི་གཤིས་ཀ་འཇམ། ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དགར་གཞི་དགར་ཆོས་རིགས་མི་མཐུན་པར་དགར་བ་ལ་ལས་སྒྲ་ཁོ་ན་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལས་རྟ་མགྱོགས། ལྟ་བུའོ།། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བོད་ཡིག་སྦྱོང་བ་གཙོ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དགར་བ་དང་། སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བཀྲ་ཤིས་སྐྱབས་ངག་ལ་མཁས། ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དགར་བ་དང་། མི་དེ་དག་ལས་ལུས་ལ་གཟན་ཤམ་ཅན་དེ་གྲྭ་བའོ།། ལྟ་བུ་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགར་ཚུལ་ལོ།།

འདིར་མཁས་དབང་སི་ཏུས། དགར་བ་ལ་རིགས་དང་བྱ་བ། ཡོན་ཏན་དགར་བ་ལས་རྫས་ཀྲུང་བ་དགར་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་ལ། ཕྲ་ཧྲིས་རྫས་དགར་བའི་དཔེར་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེ་སེ་བརྒྱ་བ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ནོ།།ཞེས་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་འདོད་དོ།།

སྡུད་པ་ལ་ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། དེར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། ཡུལ་སྡུད་པ་དང་། གྲངས་སྡུད་པ། དུས་སྡུད་པ། དངོས་པོ་སྡུད་པ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལྷ་ས་ནས་རྒྱ་གར་བར། ལྟ་བུ་ཡུལ་སྡུད་པ་དང་། གཅིག་ནས་བརྒྱ་བར། ལྟ་བུ་གྲངས་སྡུད་པ། ན་ནིང་ནས་ད་ལོ་བར། ལྟ་བུ་དུས་སྡུད་པ། མགོའི་ཞྭ་མོ་ནས་རྐང་བའི་ལྷམ་བར་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་སྡུད་པ་དེ་ལྟར་རོ།།

ནས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་དང་དགར་སྡུད་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན། ད་དུང་ལས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ནས་སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། ལས་སྒྲ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་བཅས་ཡོད་དེ། དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་མེ་ཡོད་པ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡར་ལངས་ནས་བཤད་ལྟ་བུ་ནས་སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། མིག་གིས་བལྟ་བ་ལས་ལག་པས་ཐུག་མི་ཆོག་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་བཅས་ཡོད།

འདིར་དོགས་གཞི་ཞིག་ནི། གཞུང་འདིར་རིགས་མཐུན་དགར་ནས་མི་མཐུན་ལས་ཞེས་རིགས་མཐུན་པའི་དགར་བ་ལ་ནས་སྒྲ་འཇུག་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དགར་བ་ལ་ལས་སྒྲ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་། མི་ལས་རྟ་རེ་ཐོགས་པ་ནི་ཤིང་མཁན་ནོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་རིགས་མཐུན་དགར་བ་ཡིན་ཡང་། ལས་སྒྲ་འཇུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

༦ འབོད་སྒྲ།

ཀྱེ་དང་ཀྭ་ཡེ་འབོད་སྒྲ་སྟེ།།ཕལ་ཆེར་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱོར།། ཞེས་པ་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཀྱེ་དང་ཀྭ་ཡེ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཨ་ཡེ་དང་མ་ཡེ་རྣམས་འབོད་སྒྲ་སྟེ། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་

མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱོར་དགོས་ཞེས་པའོ།། དེ་ཡང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཀྱེ་དང་ཀྭ་ཡེ། ཨ་ཡེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཡུལ་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་ལ་འབོད་པའི་སྒྲར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་ལས་ཡུལ་མཆོག་ལ་འབོད་པ། ཀྱེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ། ལྟ་བུ་དང་། རང་དང་མཉམ་པར་འབོད་པ། ཀྭ་ཡེ་གྲོགས་པོ། ལྟ་བུ། ཡང་རང་ལས་ཡུལ་དམན་པར་འབོད་པ། ཨ་ཡེ་བཀྲ་ཤིས། ལྟ་བུའོ།།

ཡང་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་དང་དོ་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྐབས་རེར་ཀྱེ་ཀྱེ་ལྟ་བུ་ཟློས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བསྡུས་གྲྭའི་རྩ་ཚིག་ཏུ། ཤེས་བྱའི་ནེའུ་གསིང་ངོས་ཡངས་ལ།། རིགས་ལམ་མེ་ཏོག་ཇོད་པ་ཅན།། ཀྱེ་ཀྱེ་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་རྣམས།། འདི་ན་རྩེད་འཇོ་བྱ་བར་རིགས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཞན་རྣ་བས་གསོན་ཅིག་བློ་གསལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱེ།། ལྟ་བུ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་མཛོད་དང་ཀྭ་ཡེ་སློབ་གྲོགས་ཚོ།།ཞེས་འབོད་པ་ཚིག་གི་བར་དང་མཐའ་མར་ཡང་སྦྱར་བ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲུགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།

འདིར་འབོད་པའི་སྒྲ་ཀྱེ་དང་ཀྭ་ཡེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེར་བཞེད་མིན་ལའང་མཁས་དབང་པྲ་ཏི་དང་སི་ཏུ་སོགས་མི་མཐུན་ཏེ། པྲ་ཏི་སོགས་འགྲེལ་མཛད་སྔ་མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དེ་དག་བོད་པའི་རྣམ་དབྱེར་འདོད་ཀྱང་། སི་ཏུས། “རྣམ་དབྱེ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་མེད་པ་དང་། བོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཅིག་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅིང་། བོད་སྐད་ལ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་གི་རྗེས་མི་གསལ་ཡང་གཉིས་ཚིག་དང་མང་ཚིག་གི་རྗེས་ཆ་མཐུན་ཡོད་པར་མ་ཟད་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་ཤིང་། གཉིས་པ་སོགས་གཞན་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་མིང་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་སླར་རྣམ་དབྱེ་སྦྱིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཀྱེ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་ཞིང་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ།”ཞེས་ཀྱེ་ལ་སོགས་པ་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ལས་རྣམ་དབྱེར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ། ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ནི་སྒྲ་སོགས་བཤད་པ།

༡ ནི་སྒྲ།

ནི་ནི་དགར་དང་བརྣན་པའི་སྒྲ།།ཞེས་པ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དྲུག་ཡོད་པ་(རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དྲུག་ནི། ནི་སྒྲ། དང་སྒྲ། དེ་སྒྲ། ཕྱི་སྒྲའམ་གང་སྒྲ། བདག་སྒྲ། དགག་སྒྲ་སྟེ་དྲུག་གོ། དེ་ཡང་བདག་སྒྲ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་

དབང་ཅན་ཡིན་མིན་འོག་ཏུ་སྒྲོ་བར་འདོད།)ལས་ནི་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་དཀར་གཞི་གང་ཞིག་ལས་ལོགས་སུ་དཀར་ཅིང་། བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་ནམ་ངེས་ངེས་བྱེད་པས་དཀར་བ་དང་བརྟན་པའི་སྒྲར་འགྱུར་བའོ།། དེ་ཡང་དཀར་བ་ལ་གོང་ལྟར་རིགས་མཐུན་པར་དཀར་བ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པར་དཀར་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཡང་། མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་དང་། དམན་པར་དཀར་བ། ཐ་དད་ཙམ་དུ་དཀར་བ་གསུམ་ཡང་ཡོད།

གསེར་ཉ༷་ཉི༷་ཉ༷་གཞན་ལས་འཕྲུག་རྩལ་མྱུར། ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་པར་དཀར་བ་དང་། གཡག་ཉི༷་ལུག་ལས་ཤེད་སྟོབས་ཆེ། ལྟ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་པར་དཀར་བའོ།། དེ་བཞིན་དུ་མུ་ཏིག་ཉི༷་འདོགས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་གོ ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ཁྱི་ཉི༷་དུད་འགྲོའི་ཐ་མ་ཞིག་གོ། ལྟ་བུ་དམན་པར་དཀར་བ། མི་ཉི༷་དུད་འགྲོ་ལས་གཞན་ནོ།། ལྟ་བུ་ཐ་དད་ཙམ་དུ་དཀར་བའོ།། བརྟན་པ་ནི། གོང་དུ་གླེང་བ་ལྟར་བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་ནམ་ངེས་ངེས་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་སློབ་གྲྭར་སློབ་མ་ཉི༷་མང་། དགེ་རྒན་ཉི༷་ལྡན། འཛིན་ཁང་ཉི༷་ཡོད། མཐུན་རྐྱེན་ཉི༷་འཛོམས། ལྟ་བུའོ།།

ནི་སྒྲ་དཀར་བརྟན་གཉིས་ལས་གཞན་ཁ་སྐོང་ལའང་འཇུག་སྟེ། བདུན་པ་ལ་ནི་ཤ་མ་གཏོགས།།ཛེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་རུ་འདོད།།ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

༢ དང་སྒྲ།

དང་ནི་སྡུད་འབྱེད་རྒྱུ་མཚན་དང་། །ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྡོ་ལ་འཇུག།ཅེས་པ་དང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་སྡུད་པ་དང་འབྱེད་པ། རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚེ་སྐབས། གདམས་ངག་བཅས་ལྡོ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྡུད་པ་དང་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་སླ་ལ། དེ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ན།

དང་པོ་སྡུད་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་དང་། སྔ་མར་སྨྲར་བའི་ཆོས་ཕྱི་མར་སྦྱོར་བ་སྡུད་པ། ཕྱི་མར་སྨྲར་བའི་ཆོས་སྔ་མར་སྦྱོར་བ་སྡུད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་ད༷ང་། དངུལ་ད༷ང་། མུ་ཏིག་ད༷ང་། བྱུ་རུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའོ།། ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གསེར་ད༷ང་དངུལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། མུ་ཏིག་ད༷ང་བྱུ་རུ་ཡང་ངོ།། ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གསེར་ད༷ང་དངུལ་ད༷ང་མུ་ཏིག་ད༷ང་བྱུ་རུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའོ།། ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་འབྱེད་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འབྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དབང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ། མིག་ད༷ང་། རྣ་བ་ད༷ང། སྣ་ད༷ང་། ལྕེ་ད༷ང་། ལུས་སོ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འདི་བྱུང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དུ་བ་མཐོང་བ་ད༷ང་མེ་ཡོད་པར་ཤེས། སྤྲིན་འཐིབས་པ་ད༷ང་ཆར་

འབབ་པར་ཤེས། ལྟ་བུའོ།།

བཞི་བ་ཚེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ནི། གོང་གི་ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལས་ཚེ་སྐབས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་ལ། བྱ་བའི་དུས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མལ་ལས་ལངས། ས་རུབ་པ་དང་ནང་ལ་ལོག ལྟ་བུའོ།།

ལྔ་བ་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྐུལ་བའི་ཚིག་གིས་བསླབ་བྱ་འདོམས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སློབ་སྦྱོང་བྱོས་དང་། ཡིད་ལ་ཟུངས་དང་། ཟ་བས་ཉོན་དང་། ལྟ་བུའོ།། འདིར་དང་སྒྲའི་གོང་དུ་སྦྱར་རྒྱུ་དེ་སྐུལ་ཚིག་ཅིག་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས་པ་འདྲ།

༣ དེ་སྒྲ།

མིང་གི་ཐོག་མའི་དེ་སྒྲ་ནི། །ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་དང་། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་གཉིས་ལ་འཇུག།ཅེས་པ་མིང་ཚིག་གང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་སྤྱིར་དོན་དགུ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཡུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན་ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅེས་པའོ།།

དེ་ཡང་དེ་སྒྲ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། སུམ་ཅུ་བའི་རྩ་བ་ལས། གང་མིང་གི་ནི་ཡ་མཐའ་རུ།། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཨེ་སྦྱར་བ།། ཐ་སྙད་དབང་དུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། དངོས་པོའི་དབང་གིས་བཞི་རུ་འགྱུར།། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གཉིས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུམ་དང་། དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཞི། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་ཏེ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

དང་པོ་ཐ་སྙད་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུམ་ནི། ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་དང་། ཐ་སྙད་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྦྱོར། ཐ་སྙད་ལྷག་བཅས་ཏེ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྗོད་ཟིན་པའམ་བརྗོད་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་དངོས་མིང་སླར་འདྲེན་མི་དགོས་པར་དེ་སྒྲས་ཆབ་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོ་ཐུབ་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། ཕ་གི་དེ་གྲྭ་བའོ།། དེ་གཟུགས་རིང་ངོ་།། དེ་སྟོབས་ཆེའོ།། དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ།། ཞེས་བརྗོད་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་དངོས་མིང་གྲྭ་བ་ཞེས་པ་སླར་འདྲེན་མི་དགོས་པར་དེ་སྒྲས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་རིང་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གོ་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་རང་མིང་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་དེ་སྒྲའི་ཤུལ་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མིའོ།། ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན། དེ་ལ་རི་མོ་ཕྲིས་ཤིག དེ་ལ་སླན་བཅོས་བྱོས་ཤིག ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྒྲའི་ཞུལ་དུ་དོན་གཞན་སྟོན་པ་མི་མཚོན་པར་བསྟན་བྱ་ལྷག་མ་ཙམ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གྲུ་ལ་བསྡད་དེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས། གད་མོ་བགད་དེ་ཡར་ལ་ལངས། ལྟ་བུའོ།།

འདིའི་ཐ་སྙད་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་དུ་རྗེས་འཇུག་ད་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཞི་ནི། བདེན་པའི་དངོས་པོ། གསང་བའི་དངོས་པོ། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ། གཞན་གྱིའམ་ཕ་རོལ་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བཞི།

དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོའམ་དོན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་དྲང་པོར་རམ་བདེན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་དེ་བཞིན་རེད། དེ་བདེན་པ་རེད། དེ་ག་རང་རེད། ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གསང་བའི་ཐབས་སུ་དོན་དེ་དངོས་སུ་མི་སྨྲ་བར་དེ་སྒྲའི་ཞུགས་སུ་བསྟན་པས་གོ་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་གཞན་ལ་མ་བཤད། ཡི་གེ་དེ་གཞན་ལ་མ་སྟོན། ཙ་ལག་དེ་ཉར་ཚགས་གྱིས། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྗོད་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་དངོས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་གི་སྨྱུ་གུ་དེ། ང་ཡི་འབྲི་དེབ་དེ། ཁོ་བོའི་རྩོམ་ཡིག་དེ། ལྟ་བུ། འདིར་བདག་ཅེས་པ་རྗོད་པ་པོ་གང་ཟག་དང་བདག་གི་བ་ཞེས་པ་གང་ཟག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་དངོས་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྗོད་བཞིན་པའི་དེ་སྒྲ་ནི་བདག་གི་བ་ལས་བདག་ཉིད་ལ་མི་འཇུག་གོ།

བཞི་བ་ནི། རྗོད་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ནམ་ཕ་རོལ་པོ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་དངོས་སོགས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ལག་རྩལ་དེ། ཁོང་གི་ཐབས་ཤེས་དེ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་གཏམ་བཤད་དེ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་ནི། དུས་འདས་པ་དང་། དུས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ན་ནིང་གི་ལོ་དེ་ལ། ཁ་སང་གི་དུས་དེ་ལ། ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལོ་རྗེས་མ་དེ་ལ། དབྱར་ཟླ་ཕྱི་མ་དེ་ལ། ལྟ་བུའོ། དེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཉེ་ཚིག་དང་རིང་ཚིག་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བ་ལ་མི་འཇུག་གོ།

འདིར་རྩ་བར་མིང་གི་ཐོག་མའི་དེ་སྒྲ་ནི།། ཞེས་དེ་སྒྲ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱོར་དགོས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པའང་ཤེས་དགོས་སོ།།

༄ སྤྲི་སྦྲ།

ཅི་ཇི་སུ་གང་སྤྱི་སྒྲ་སྟེ།། ཞིག་སྟེ་སྐད་འདྲ་ཕྱིར་ལ་ཅི།། སྙེད་སྲིད་ལྟར་བཞིན་སྐད་ལ་ཇི།། སུ་ནི་གང་ཟག་གང་ཀུན་ལའོ།། ཞེས་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོར་དམིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་འཇུག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྟེ་ཅི་ཇི་སུ་གང་བཞི་ནི་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

དེ་དག་རེ་རེའི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཞིག་སྟེ་སྐད་འདྲ་ཕྱིར་ལ་རིམ་བཞིན་ཅི་ཞིག ཅི་སྟེ། ཅི་སྐད། ཅི་འདྲ། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་། སྙེད་སྲིད་ལྟར་བཞིན་སྐད་ལ་ཡང་ཇི་སྙེད། ཇི་སྲིད། ཇི་ལྟར། ཇི་བཞིན། ཇི་སྐད་ཅེས་སྦྱོར། དེ་བཞིན་དུ་སུ་ནི་གང་ཟག་སེམས་ལྡན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་སུ་རེད། སུ་ལ་ཡོད། སུ་ཡིས་སྨྲ། ལྟ་བུའོ།། གང་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་གང་ནས་རེད། ཁྱོད་གང་དུ་འགྲོ། དེ་གང་ནང་ཡོད། ལྟ་བུ།

ཡང་གང་སྒྲ་ནི་ཐོག་མར་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མ་བཟུང་བར་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་ཅིང་། ཕྱིས་དེར་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་གཅིག་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱིར་མ་ཤེས་པའི་དོན་འདྲི་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་བློ་དོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ནས་འདྲི་བ་དང་། གདམ་ང་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སུའང་གསུངས་པས་གང་སྒྲའི་སྤྱི་སྒྲ་ནི་ཅི་ཇི་སུ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་ཁྱབ་ཆེ་བས་མཚམས་རེར་སྤྱི་སྒྲ་ལ་གང་སྒྲའི་མིང་གིས་བསྙད་པའང་ཡོད་དོ།།

༥ བདག་སྒྲ།

ན་རོ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ།། བདག་པོའི་སྒྲ་སྟེ་ག་ད་ན།། བ་མ་ས་དང་དྲག་མཐར་པ།། ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་ལ།། བདག་སྒྲ་ཡར་ཕྱུར་བ་དང་ནི།། ཆ་ལ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ལེགས།། མིང་མཐའི་པ་བའང་ཕལ་ཆེར་འདྲ།།མ་ནི་ངེས་མེད་སྐབས་དང་སྦྱར།། ཞེས་ན་རོ་ཡོད་པའི་པོ་བོ་མོ་དང་ན་རོ་མེད་པའི་པ་བ་མ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་མིང་གང་ཞིག་གི་མཐར་རམ་ཆ་ཤས་སུ་ཐུང་མེད་པ་ལ་གསར་དུ་སྦྱར་ཚེ་བདག་པོའི་སྒྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྗེས་འཇུག་ག་ད་ན་བ་མ་ས་དང་ད་དྲག་གི་མཐར་པ་པོ་གཉིས་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་འ་ར་ལ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་བདག་སྒྲ་ཡར་ཕྱུར་པ་རྣམས་ལ་བ་དང་། བདག་སྒྲ་ཆར་ཕྱུར་པ་རྣམས་ལ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་པ་པོ་གཉིས་འཐོབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་ནི། འབྲོག་པ། རི་ཁྲོད་པ། ཤན་པ། བརྟན་ཕབ་པ། ཞུག་རུམ་པ། མཁས་པ། ཕར་ཕྱིན་པ། ཕྱུག་པོ། ལྡན་པོ། བཙན་པོ། འཁྲུམ་པོ། མེས་པོ། ལྟ་བུ་དང་། བདག་སྒྲ་ཡར་ཕྱུར་བ་བོ་གཉིས་འཐོབ་པའི་དཔེ་ནི། བྱ་བཏང་བ། ར་མདའ་བ། གློས་གར་བ། དྲག་རྩལ་བ། ཆོས་གྲྭ་བ། རྩོམ་པ་བོ། བྱེད་པ་བོ། གསུང་བ་བོ། ལྟ་བུ། བདག་སྒྲ་ཆ་ལ་པ་དང་པོ་ཉིད་འཐོབ་པའི་དཔེ་ནི། ཚོང་པ། མདའ་པ། གར་པ། དབུལ་པོ། གྲྭ་པ། ལྟ་བུའོ།།

བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་མིང་མཐའི་པ་བ་སྒྱུར་ཚུལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གོང་ལྟར་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟག་པ། བྱེད་པ། དྲན་པ། ཕབ་པ། ཟམ་པ། བྲོས་པ། དགའ་བ། ལྷ་བུའོ། བདག་སྒྲ་མོ་མཚོན་པའི་མ་དང་མོ་ནི་གོང་ལྟར་རྗེས་འཇུག་དེ་དང་འདི་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མེད་པར་གང་བདེར་སྒྱུར་ཡང་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲོག་མོ། ཆང་འཐུང་མ། གར་མ། ཡིད་འཕྲོག་མ། གཤིས་བཟང་མ། བོད་མོ། དབྱིན་མོ། མཛའ་མོ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་།།

འདིར་ད་དུང་རྒྱ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་པའི་ཅན་ལྡན་མཁན་གསུམ་ཡང་མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐར་སྦྱར་མེད་པ་ལ་གསར་དུ་སྦྱར་ཆེ་གོང་ལྟར་བདག་པོ་སྟོན་པའི་སྒྲར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཅན། ལེ་ལོ་ཅན། རྣམ་གཡེང་ཅན། ཤེས་ལྡན། རྒྱལ་ལྡན། དཔྱོད་ལྡན། ཡིག་མཁན། ཤིང་མཁན། ལྷ་བཟོ་མཁན། ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ།། ཡང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། མེ་ཏོག་ཆེར་མ་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཤིང་ལོ་དང་ཆེར་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཀ་བ་དང་མེ་ཏོག་དེ་དང་དེ་ལ་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་བདག་པོ་སྟོན་པའི་སྒྲར་མི་འགྱུར་བའང་ཤེས་དགོས་སོ།།

བདག་སྒྲའི་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི་སུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་འཛིང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ། གནའ་ནས་ད་བར་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པའི་མུར་ད་དུང་ཡང་མུ་མཐུད་དུ་ལྷག་ས་ཏེ་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་བའི་རྩ་བ་ལས། གང་མིང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན།། པུ་ལིང྄་ཡི་སྒྲ་མེད་པ།། དེ་ལ་པུ་ལིང྄་སྦྱར་ན།། བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། འདིར་མཁས་པ་སོ་སོས་ཕྲད་གང་དང་གང་བདག་སྒྲར་བཞེད་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁག་ཅིག་བསྡུས་ཏེ་འགོད་རྒྱུ་ལས། མཁས་པ་སོ་སོས་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གང་ཡིན་དག་སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འགྲེལ་མཛད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྒྲའི་ཕྲད་འདོད་ཚུལ་ལ་བསྡུས་ན་ལུགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། དེ་ནི་མཁས་དབང་པྲ་ཏི་དང་སི་ཏུ། དངུལ་ཆུ་ཡབ་སྲས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། པྲ་ཏིས། སླ་སྒོར། པ་བ་ཅན་ནི་བདག་པོ་འམ།། ལྡན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ།།ཞེས་པ་ཁུངས་མར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་པ་བ་པོ་བོ་བཞི་བདག་སྒྲར་བཞེད། སི་ཏུས། པ་བ་ཅན་ནི་བདག་པོའམ།།ཞེས་པ་སླ་སྒོའི་དཔེ་མ་དག་པ་དང་། དཔེ་དག་པ་རྣམས་སུ་པ་འམ་ཅན་ནི་བདག་པོའམ།།ཞེས་འབྱུང་བར་བཞེད་དེ་བདག་སྒྲ་ལ་དངོས་སུ་པ་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་འདོད་པ་ཡིན། དངུལ་ཆུ་ཡབ་སྲས་(དངུལ་ཆུ་རྡྷརྨ་བྷ་དྲ་དང་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ)གཉིས་ཀྱིར་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་མོད། བདག་སྒྲའི་སྐབས་སུ་དངུལ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ན་རོ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

དེ་བས་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་དངུལ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་ཏེ་ན་རོ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ།། བདག་པོའི་སྒྲ་སྟེ། ཞེས་དངོས་བསྟན་བདག་སྒྲའི་ཕྲད་དྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ།།

གཞན་ཡང་། ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་འབྲས་སྤུངས་མཁན་ཁྲི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་པས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་《སུམ་རྟགས་རྩ་ཚིག་གི་དཀའ་གནད་གསལ་བྱེད་ཉི་ཟླ་ཟུང་འཇུག》ཅེས་པ་བརྩམས་ཏེ། ན་རོ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ་སྟེ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཕ་དང་པོ་གཉིས་བདག་སྒྲར་བཞེད་པ་ཡང་འགྲེལ་མཛད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་བགྲང་ཚོག་པར་འདོད་དོ།།

ཅན་ལྡན་མཁན་རྣམས་ནི་བདག་སྒྲ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་སྒྲ་ཆ་འདྲ་བའམ་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཕལ་ཆེར་གཅིག་མཐུན་དུ་འདོད། སི་ཏུས་བདག་སྒྲ་ལ་པ་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་བཞེད་པས་བདག་སྒྲ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལས་འགྲེལ་མཛད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་སྒྲ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།

༧ དགག་སྒྲ།

མ་མི་མིན་མེད་དགག་སྒྲ་སྟེ།།མ་མི་ཐོག་མ་མིན་མེད་མཇུག། ཅེས་པ་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྲད་དེ་མ་མི་དང་མིན་མེད་བཞི་ནི་མིང་ཚིག་གང་ཞིག་གི་ཐོག་མཐའ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཡང་ཡུལ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའམ་མེད་པ་གང་རུང་དུ་སྟོན་པས་དགག་སྒྲ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་ནི་གཙོ་ཆེར་བྱུང་ཟིན་བཀག་པའི་དགག་སྒྲ་དང་། མི་ནི་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པའི་དགག་སྒྲ་དང་། མིན་དང་མེད་གཉིས་ནི་དུས་གསུམ་གར་སྦྱར་རུང་བའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མ་དང་མི་གཉིས་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་དང་། མིན་དང་མེད་གཉིས་མིང་གི་མཐའ་མར་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ༷་སྐྱེས། མ༷་འགག མ༷་མཐོང་། མ༷་ཤེས། མི༷་བཤད། མི༷་རུང་། མི༷་དགོས། ཞེས་མ་མི་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་དཔེ་དང་། ཐེ་མི་ཚོམ། བཀྲ་མི་ཤིས། ཚོག་མི་ཤེས་ལྟ་བུ་བར་དུ་སྦྱར་བའང་ཡོད། དེ་བཞིན། བཤད་རྒྱུ་མེད༷། སྐོར་མོ་མེད༷། ཡོང་འབབ་མེད༷། འགྲོ་རྒྱུ་མིན༷། ཕྱི་རོལ་པ་མིན༷། དོལ་རྒྱལ་བ་མིན༷། ལྟ་བུ་མིན་མེད་གཉིས་མིང་གི་མཐར་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་རོ།།

སྤྱིར་རང་གང་ལ་སྦྱར་སའི་ཚིག་དེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་དགག་སྒྲ་དེ། མ་ཡིན་དགག་དང་། རང་གང་ལ་སྦྱར་སའི་ཚིག་དེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་སྒྲ་དེ། མེད་དགག་གི་དགག་སྒྲ་ཡིན། དང་པོའི་དཔེ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཉིན་པར་ཆང་མི་འཐུང་བ། ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མའི་དཔེ་ལ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འཛོག ད་དུང་དག

ཡིག་སླ་སྒོ་མཚོན་ཆ་རུ། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགག་སྒྲ་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ་གསུངས་ཡོད་པ་སོགས་འདིར་ཞོར་འཕྲོས་ཙམ་དུ་ཐལ།

མ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ལའང་།། ཞེས་པ་མ་ཡིག་ནི་དགག་སྒྲར་མ་ཟད་མིང་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱར་ཚེ་དེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ལའང་འཇུག་ཅེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ར་མ་ལུག རོང་མ་འབྲོག རྟ་མ་བོང་། རྒྱ་མ་བོད། ཁངས་མ་ཆར། ཞེས་མ་ཡིག་གིས་རང་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་མིང་ཚིག་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་བཀག་ནས་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་དང་འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།

༡ ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི།

ཚིག་ཕྲད་ཞིང་སོགས་ང་ན་མ།།འ་དང་ར་ལ་མཐའ་མེད་མཐར།། ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞིག ། ག་ད་བ་དང་ད་དྲག་མཐར། །ཅིང་ཅེས་ཅེ་འོ་ཅེ་ན་ཅིག།ས་མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས།།ཤིང་ཤིག་ཤེ་འོ་ཤེ་ན་འཐོབ།། ཅེས་པ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་པ་ནི་རང་ཉིད་རྐྱང་བའམ་གཅིག་བུས་བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་སྟོན་མི་ནུས་པར་མིང་ཚིག་ཐུ་མོ་ཕྲད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཏོན་ཏེ་དོན་སྟོན་པས་ན་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་ཟེར། དེ་ཡང་ཕྲད་དང་ཚིག་ཕྲད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ནུས་པ་ནི་དཔེར་ན། རས་སོགས་མཐུད་སྦྱོར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་སྐུད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྕགས་སོགས་ཕན་ཚུན་མཐུད་སྦྲེལ་བྱེད་པའི་ཚ་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་ཡང་རྗེས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དང་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། འདིར་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་འཇུག་ང་ན་མ་འ་ར་ལ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞིག་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། མཚོང་ཞིང་རྒྱན། ལྡིང་ཞེས་སྨྲས། ཤིན་ཏུ་དྲང་ཞེའོ། དེ་དོན་གང་ཞེ་ན། ཕ་བོང་ཞིག་འདུག ཅེས་པ་ལྟར་མིང་མཐའ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནོ།

དེ་མིན་རྗེས་འཇུག་ག་ད་བ་དང་ད་དྲག་གི་མཐར་ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྲག་ཅིང་འདར། ཁག་ཅེས་གསུངས། གང་དུ་འདུག་ཅེ་ན། བོད་ཕྲུག་ཅིག་རེད། ཅེས་པས་འཇུག་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་སླའོ།། རྗེས་འཇུག་ས་ཡི་མཐར་ཤེས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་དམིགས་བསལ་ཞེས་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ཤིང་ཤིག་ཤེའོ་ཤེ་ན་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣས་ཤིང་

འགྲེལ། གྲོགས་ཤིག་བཅལ། སྒྲིག་ལམ་སྲུངས་ཤེའོ། ཅི་ཞིག་གསུངས་ཤེ་ན། ལྟ་བུའོ།། ཞིག་ཅིག་ཤིག་གསུམ་ནི་སྐུལ་ཚིག་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཏོག་ཟོ་ཞིག ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིག། ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ལྟ་བུའོ། །

འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལྷན་ཅིག་སོགས།།མིང་གི་ཆ་དང་མ་ནོར་གཅེས།།ཞེས་པ་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་པོའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ། དེ་བཞིན་ཆབས་ཅིག ལན་ཅིག སྐད་ཅིག སྐབས་ཅིག ཅིག་ཅར་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཕྲད་མིན་པར་མིང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་གོང་བརྗོད་རྣམས་དེ་དང་མ་ནོར་བར་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།

༢ འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ།

རྐྱང་བ་འཕུལ་ལ་འ་མཐའ་དགོས།།གུག་ཀྱེད་བརྩེགས་འདོགས་ཅན་ལ་སྤྱོངས།། ཞེས་པ་ནི་འ་མཐའ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཏེ། དབྱངས་བཞི་དང་། མགོ་ཅན་གསུམ་སྟེ་ར་ལ་ས་གསུམ། འདོགས་ཅན་བཞི་སྟེ་ཡ་ར་ལ་ཝ་རྣམས་གང་ཡང་མེད་པའི་མིང་གཞི་རྐྱང་བ་སྔོན་འཇུག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དག་ལ་རྗེས་འཇུག་འ་མཐའ་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་ན་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དུ་མཆི། དེ་ཡང་དཔེར་ན། དགའ། མངའ། དམའ། གདའ། གནའ། མདའ། མནའ། ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འ་མཐའ་དོར་ཚེ་རིམ་བཞིན། དག མང་། དམ། གད། མད། མན། ཞེས་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དོན་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རོ།།

གུག་ཅེས་པ་སྟེ་གི་གུ་དང་ཞབས་ཀྱུ། ཀྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་འགྲེང་བུ་དང་ན་རོ། བརྩེགས་ཞེས་པ་སྟེ་མགོ་ཅན་ར་ལ་ས་གསུམ། འདོགས་ཞེས་པ་སྟེ་འདོགས་ཅན་ཡ་ར་ལ་ཝ་བཞི་དང་བཅས་པར་སྔོན་འཇུག་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་གོང་བརྗོད་ལས་ལྡོག་སྟེ་འ་མཐའ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། འདི། མགུ། དགེ། དམེ། བདེ། མཁོ། མགོ། མདོ། འཚོ། མཚོ། མཛོ། ཀྲུ། གྲུ། ཕྱ། སྤྱ། ཛ། གྱུ། ཟླ། དགྲ། ཀླུ། གླུ། ཟློ། ལྷོ། ལྟ་བུའོ། འ་མཐའ་འདོར་ལེན་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་འདི་དག་ལ་དོན་ཐོབ་ཏུ་རྗེས་འཇུག་འ་ཡིག་ཡོད་ཀྱང་འ་མཐའ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་གཞན་དང་འབྲུལ་གཞི་མེད་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཟློར་ཡང་བ་སྟེ་ཚིག་ཚོགས་ཉུང་བའམ་སྟབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྡུས་ཏེ་དངོས་སུ་སྦྱོར་མི་དགོས་པ་འདི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསུངས།

༣ ཚིག་ཤད་འཐོབ་ཚུལ།

ལྷུག་པའི་དོན་མང་མིང་མཚམས་དང་།།དོན་འབྲིང་འབྱེད་དང་དོན་ཉུང་རྫོགས།།ཚིགས་བཅད་ག་མཐར་ཚིག་ཤད་བྱ།།ཞེས་པ་ཚིག་བཅད་ལྷུག་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཚེག་ཤད་སྦྱོར་ཚུལ་ཏེ། ཚིག་ལྷུག་གི་སྐབས་སུ་དོན་མང་བོའི་མིང་གི་བར་མཚམས་དང་། དེ་བཞིན་དོན་འབྲིང་འབྱེད་པ་དང་དོན་ཉུང་ཉུང་རྫོགས་པའི་མཚམས་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་བའི་མཐའ་མ་ག་ཡིག་ཅན་བཅས་ལ་ཚིག་ཤད་རེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་ལྷུག་གི་སྐབས་སུ་དོན་མང་བོའི་མིང་གི་བར་མཚམས་སུ་ཚིག་ཤད་སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན། གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་། དེའི་སྲས་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། དེའི་སྲས་དིང་ཁྲི་བཙན་པོ། དེའི་སྲས་སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། དེའི་སྲས་མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། དེའི་སྲས་གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ། དེའི་སྲས་སྲིབ་ཁྲི་བཙན་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཟེར་ལྟ་བུའོ།

ཡང་དོན་འབྲིང་འབྱེད་པ་དང་ཉུང་བའི་དོན་རེ་ཞིག་རྫོགས་པའི་མཚམས་སུ་ཚིག་ཤད་འཐོབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་རུ་གནོན་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཏོད། དམར་པོ་རི་ར་ཕོ་བྲང་བརྩིགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས། ལྟ་བུའོ།། ཚིགས་བཅད་ག་མཐར་ཚིག་ཤད་འཐོབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མུན་པའི་གླིང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག ། ལྟ་བུའོ།།

རྫོགས་ཚིག་མཐའ་ཅན་ལྷུག་པ་དང་།། ཚིགས་བཅད་རྐང་མཐར་ཉིས་ཤད་འཐོབ།། ཅེས་རྫོགས་ཚིག་མཐའ་ཅན་གྱི་ཚིག་ལྷུག་དང་། ཚིགས་བཅད་རྐང་བའི་མཐར་ཉིས་ཤད་འཐོབ་ཅེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་ནི་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་གྲྭ་བའོ། ། ཞེས་དང་། ལྷག་བསམ་དག་པས་ཕན་ཕྱིར་བྲིས།། ལྟ་བུའོ།།

དོན་ཚན་ཆེན་མོ་རྫོགས་པ་དང་།། ལེའུའི་མཚམས་སུ་བཞི་ཤད་དགོས།། ང་ཡིག་མ་གཏོགས་ཡིག་ཤད་བར།། ཚེག་མེད་དེ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་འབད།།ཅེས་དོན་ཚན་ཆེན་མོ་རེ་རྫོགས་པའི་མཚམས་དང་། ལེའུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལེའུ་རེ་རེའི་མཚམས་སུ་བཞི་ཤད་རེ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་དོན་བདེ་བླག་ངང་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །། ལྟ་བུ་དང་། བསྡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བའོ།། །། ལྟ་བུའོ།།

དབུ་ཅན་ང་ཡིག་དེ་མིང་ཚིག་གི་མཐར་སླེབས་སྐབས་ཤད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཚེག་མེད་ན་བ་ཡིག་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བས་ཚེག་རེ་འབྲི་དགོས་པ་ལས། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཤད་ཀྱི་གོང་དུ་ཚེག་མི་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་མོའི་བློ་ཡིས་འབད་དགོས་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ། མཇུག་གི་དོན།

ཚིག་གི་ལོ་མས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང་།།དོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཡུར་ཟ་བའི།།ལེགས་བཤད་ལྡོན་པའི་དབང་པོ་འདི།།དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་སྤེལ།།ཅེས་པ་མཁས་མཆོག་ཐོན་མིས་མཛད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་སུམ་རྟ་བའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་བློ་གསར་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉ་ཉོག་སྐྱེ་ཕན་པ་དང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་ཚོགས་ལོ་མས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང། དགོས་ཤིང་མཁོ་བར་ཟད་པའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅུད་ལྡན་རོ་བརྒྱའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་ཞིང་འབྲས་བཟང་ཁུར་གྱིས་ཡོངས་སུ་དུད་པའི་ལེགས་བཤད་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་དབང་པོ་འདི་ནི་དངུལ་ཆུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་སྤེལ་ཞེས་པའོ།། རྫོགས་སོ།། །།

སྨྲས་པ། སྒྲ་རིག་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་གཤོག་རྩལ་མེད།།
བརྡ་སྤྲོད་བདར་ཤ་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མེད།།
དོན་སྙིང་ཁོང་ནས་འཁྱིན་པའི་རིག་རྩལ་མེད།།
འོན་ཏེ་རང་བློའི་ཁབ་རྩེ་བདར་ཙམ་ལགས།།

རློངས་བཞིན་འོལ་ཚོད་བྱེད་པའི་ཏམ་པ་མེད།།
ལོང་བཞིན་མུན་སྟོབ་བྱེད་པའི་སྤྲོབས་པ་མེད།།
རང་མཉམ་གསར་སློབ་རྣམས་ལ་ཕན་རེའི་སླད།།
ལྷག་བསམ་སོར་མོ་འཁྱུག་པའི་སྨྱུག་རིས་ཙམ། །

ཞེས་ལེགས་བཤད་ལྗོན་པའི་དབང་པོའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་བ་བློ་གསར་རིག་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ཏུ་བཏགས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསར་དུ་འཇུག་པར་སྤྲོ་བའི་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་ཚོར་ཐོག་མའི་བློ་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་རེ་བའི་ཐོག་མའི་ཀུན་སློང་བཟང་པོས་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་ལྷག་བསམ་དག་པས་རྒྱུད་དྲངས་ཏེ་ཚིག་དོན་རང་བློས་ཆུབ་ཙམ་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་ལྷུར་བླངས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་སྤྱིར་བརྡ་སྤྲོད་གཞུང་ལུགས་ལ་འདྲིས་གོམས་དམན་པའི་ཁར་ལྡ་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཅི་ཡང་ཆུང་བས་འདིར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྡ་སྤྲོད་སྨྲ་བར་དགོད་ཁ་སློང་བའི་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་གཏམ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དཔྱད་ན་འདང་མ་འཁྱུས་པའི་ཞན་ཆ་རེ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམ་པས་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྩོལ་གནང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས་ཤིས་ཚང་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོའམ་རྒྱུན་སྤྲོད་སྟུག་མིང་ལ་ཤེས་ཚང་ལྷང་མྱུག་ཏུ་འབོད་པས་ཉིན་རེའི་སློབ་ཁྲིད་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་བྱ་བའི་བྲེལ་ཟིང་ཁྲོད་ནས་བརྩམས་ཤིང་མཇུག་བསྡུས་པའོ།། །།

༢༠༠༩ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩་ཚེས་༡་ཉིན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་རང་ཤག་ཏུ་བྲིས་ཤིང་།
༢༠༡༠ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་སླར་ཡང་འཕྲི་སྣོན་བྱས།